MALTA

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tas-27 ta' April, 2006

Appell Civili Numru. 7/2005

Gordon Mizzi ghan-nom ta' Galileo Limited

vs

L-Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors ta' l-appell ta' Gordon Mizzi ghan-nom ta' Galileo Limited datat 5 ta' Mejju 2003 a fol. 2 tal-process fejn gie premess:-

Illi dan huwa appell mid-decizjoni mill-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar tal-20 ta' April 2005 fil-kaz fl-ismijiet premessi b'liema decizjoni l-istess Bord cahad l-appell ta' Gordin Mizzi ghan-nom ta' Galileo Limited minn rifjut fil-konfront ta' l-appellant datat 6 ta' Dicembru 2002 sabiex jissanzjona emendi u zidiet zghar fil-livell tal-penthouse (kopja tad-decizjoni hija hawn annessa u mmarkat Dok.

“A”) kif ukoll minn decizjoni preliminari datata 24 ta’ Settembru 2003 fejn il-Bord ta’ l-Appell dwar l-Ippjanar kien iddecieda illi fl-applikazzjoni tal-*policies* u l-pjanijiet, il-fattur determinanti huwa jekk dawk humiex fis-sehh fil-mumenti meta tittiehed id-decizjoni dwar applikazzjoni ghal zvilupp (kopja tad-decizjoni hija annessa bhala Dok ‘”B”).

Illi l-esponenti hass ruhu aggravat bid-decizjonijiet premessi u ghalhekk qieghed jinterponi dan umili appell minnha quddiem il-Qorti ta’ l-Appell kompetenti;

Illi l-aggravju huwa car u manifest fil-fatt u fid-dritt u jikkonsisti fis-segwenti:

Illi l-applikazzjoni premessa giet rifjutata abbazi ta’ applikazzjoni zbaljata ta’ l-Att ta’ l-Ippjanar 1992, kif emmendata, il-ghaliex l-istess applikazzjoni giet evalwata fuq *policies* ricenti li gew approvati wara li giet ikkostitwita l-istess Awtorita` fil-1993, mentri l-applikazzjoni kienet biex jissanaw bidliet f’bini li kienu saru u tlestew, kollha kemm huma, kwazi erba’ snin qabel l-istess *policy,* cioe` fil-1989.

Infatti skond sentenza tal-Qorti ta’ l-Appell tat-22 ta’ April 1996, fl-ismijiet **“Godfrey Psaila vs L-Awtorita` ta’ l-Ippjanar”**, gie ikkonfermat illi:-

‘din il-Qorti tissottolinea li poter ta’ revizjoni ta’ l-Awtorita` fil-konfront ta’ zvilupp li sar qabel il-bidu fis-sehh ta’ l-Att Nru 1 tal-1992 huwa limitat u cirkoskritt bil-kliem tal-ligi stess ghal ezami jekk dak l-izvilupp ***huwiex jew le konformi mal-pjanijiet jew policies fis-sehh fi zmien li l-izvilupp ikun sar.’***

Il-Bord ta’ l-Appell dwar l-Ippjanar ma setghetx tiskarta dan il-principju basilari li l-ligi sostanzjali u l-*policies* li japplikaw ghal kwalunkwe kwistjoni huma dawk vigenti fiz-zmien meta l-kwistjoni tqajmet. Fil-kaz ta’ kwistjoni ta’ permessi ta’ l-ippjanar iz-zmien relevanti ghalhekk huwa meta sar l-izvilupp u mhux meta saret applikazzjoni ghal

permess. Dan huwa principju basilari li gie kkonfermat konstatament fil-gurisprudenza nostrana.

Illi l-konsiderazzjonijiet legali l-ohra li ghamlet l-Onorabbli Bord ta' l-Appell huma infondati kif ser jinghad waqt it-trattazzjoni ta' l-Appell.

Illi ghaldaqstant l-esponenti fil-waqt li taghmel riferenza ghal provi kollha gja dedotta quddiem il-Bord ta' l-Appell u tirriserva li tipproduci dawk il-provi kollha lilha permessi mill-ligi, titlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti joghgobha tilqa' l-Appell tar-rikorrent, tirrevoka d-decizjonijiet fl-ismijiet premessi mill-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar tal-24 ta' Settembru 2003 kif ukoll dik tal-20 ta' April 2005, u tordna l-hrug tal-permess relattiv.

Rat id-dokumenti esebiti a fol 4 sa 25 tal-process.

Rat in-nota tas-Segretarju tal-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar fejn permezz taghha esebixxa *animo ritirandi* l-file tal-Bord ta' l-Appell fl-ismijiet **"Gordon Mizzi ghan-nom ta' Galileo Ltd. vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp"** deciz mill-Bord.

Rat ir-risposta ta' l-Appell ta' l-Awtorita` ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar datata 29 ta' Settembru 2005 fol 30 tal-process:-

Illi fl-ewwel lok ghandha ssir korrezzjoni fl-okkju tal-kawza sabiex tigi riflessa l-Qorti Kompetenti li ghandha gurizdizzjoni biex tisma' dan l-appell u coie` "Fil-Qorti ta' l-Appell (Kompetenza Inferjuri)".

Illi preliminarjament jinghad li l-appell interpost mill-applikant huwa null *stante* li ma sarx skond l-**artikolu 15 (2) ta' l-Att dwar l-Ippjanar ta' l-Izvilupp (Kap.356)** li jghid hekk:-

"Id-decizjonijiet tal-Bord ikunu finali hlief dwar punti ta' ligi decizi mill-Bord li minnhom ikun hemm appell lill-Qorti ta' l-Appell (Kompetenza Inferjuri)".

Dan kien konfermat diversi drabi b'sentenza ta' din l-Onorabbli Qorti, fosthom fis-sentenza **"Emanuel Mifsud vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp"** (deciza 31 ta' Marzu 1996); **"Anthony Borg vs L-Awtorita` ta' l-Ippjanar"** (Appell deciz 24 ta' April 1996); **"Francis Mugliett vs L-Awtorita` ta' l-Ippjanar"** (appell deciz 31 ta' Mejju 1996); **"Joseph Attard vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvlupp"** (Appell numru 13/01 deciz 28 ta' Ottubru 2002); **"Tonio Azzopardi vs Awtorita` ta' l-Ippjanar"** (deciz 28 ta' Ottubru 2002).

Illi jigi bir-rispett sottomess illi l-uniku aggravju ta' l-appellant *nomine* huwa daqstant null *stante* illi r-ragunament maghmul minnu fir-rikors tieghu huwa ghal kollox zbaljat.

Illi l-Bord ta' l-Appell kien gust meta applika dawk il-*policies* li kienu applikabbli fil-mument tad-decizjoni u dan in konformita` mad-diversi decizjonjiet ta' din l-Onorabbli Qorti kif presjeduta.

Illi ulterjorment, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-appellant noe kien applika biex jissanzjona dan l-izvilupp fis-sena 2000 u cioe` hafna snin wara li skond hu ghamel l-izvilupp mertu ta' dan ir-rikors u hafna snin wara li twaqafet l-Awtorita` esponenti, izda kien matul li l-*policies* li applika il-Bord ta' l-Appell kienu vigenti.

Illi *in vista* tal-permess, l-Awtorita` esponenti, filwaqt li taghmel referenza ghall-provi gia prodotti partikolarment id-decizjoni tal-Bord ta' l-Appell 20 ta' April 2005 u tirriserva li ggib dawk il-provi kollha permessi mill-Ligi, titlob li din l-Onorabbli Qorti joghgobha, filwaqt li tichad l-appell interpost mill-appellant Gordon Mizzi noe u tikkonferma d-decizjoni moghtija mill-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar, bl-ispejjes kontra l-istess appellant noe.

Rat il-verbali tas-seduti tad-9 ta' Novembru 2005 u tat-22 ta' Frar 2006 fejn id-difensuri tal-partijiet trattaw il-kaz u l-appell gie differit ghas-sentenza in difett ta' ostakolu ghas-27 ta' April 2006.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

<u>II. KONSIDERAZZJONIJIET.</u>

Illi fl-ewwel lok din il-Qorti tordna l-korrezzjoni fl-okkju ta' dan l-appell fejn ghandhom jizdiedu l-kliem (Kompetenza Inferjuri) fir-rikors ta' l-appell u fl-atti kollha relattivi ta' dan l-appell in konformita' ma' dak eccepiet fl-ewwel eccezzjoni ta' l-Awtorita' appellata.

Illi l-aggravju ta' l-appellanta huwa fis-sens li meta l-Bord ta' l-Appell ta' l-Ippjanar ta d-decizjonijiet tieghu fil-kaz taht ezami, kemm bid-decizjoni preliminari tal-24 ta' Settembru 2003 u dik finali tal-20 ta' April 2005, giet applikata l-ligi hazin peress li l-fattur determinanti li ddecieda l-istess decizjonijiet kienet, dak skond l-appellanti zbaljat, li gew applikati l-*"policies fis-sehh fil-mument meta ttiehdet id-decizjoni dwar l-applikazzjoni ghal zvilupp",* meta f'dan il-kaz kellu japplika skond huwa l-principju stabbilit fis-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fl-ismijiet **"Godfrey Psaila vs l-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.C.) (JSP) 22 ta' April 1996)

*'din il-Qorti tissottolinea li poter ta' revizjoni ta' l-Awtorita` fil-konfront ta' zvilupp li sar qabel il-bidu fis-sehh ta' l-Att Nru 1 tal-1992 huwa limitat u cirkoskritt bil-kliem tal-ligi stess ghal ezami jekk dak l-izvilupp **huwiex jew le konfermi mal-pjanijiet jew policies fis-sehh fi zmien li l-izvilupp ikun sar.'***

Illi fl-ewwel lok l-istess Awtorita' appellata sostniet li dan l-appell mhux permessibbli abbazi ta' l-**artikolu 15 (2) tal-Kap 356 tal-Ligijiet ta' Malta.**

Illi jibda biex jinghad illi s-**subartikolu (2) ta' l-artikolu 15 ta' l-Att I ta' l-1992** u cioe` l-**Att dwar l-Ippjanar ta' l-Izvilupp (Kapitolu 356 tal-Ligijiet ta' Malta)** jghid testwalment illi:-

“Id-decizjonijiet tal-Bord ghandhom ikunu finali. Ghandu jkun hemm appell lill-Qorti ta’ l-Appell kostitwita skond l-artikolu 41(6) tal-Kodici ta’ Organizzazzjoni u Procedura Civili minn dawk id-decizjonijiet biss dwar punti ta’ ligi decizi mill-Bord fid-decizjoni tieghu. Appell minn decizjoni parzjali tal-Bord jista’ jigi pprezentat biss flimkien ma’ appell mid-decizjoni finali tal-Bord”.

Illi din il-Qorti, kif presjeduta gja tat diversi sentenzi li jikkoncernaw proprju dan il-punt ta’ x’jikkostitwixxi “*punti ta’ ligi decizi mill-Bord fid-decizjoni tieghu”.* Filwaqt li din il-Qorti taghmel referenza ghall-istess sentenzi, hija sejra zzid tghid ukoll u taghmel taghha l-insenjament li kienet ghamlet l-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **“Joe Cortis vs l-Awtorita` ta' l-Ippjanar et”** deciza fis-27 ta' Frar, 1996 (App. Nru. 376/93) fejn intqal illi:-

“9. Dwar id-distinzjoni bejn x'jikkostitwixxi punt ta' ligi u punt ta' fatt inkiteb hafna u kien hemm ukoll diversi decizjonijiet dwarha. Gieli d-distinzjoni tkun cara u gieli ma tkunx. F'nota dwar ligi u fatt u x'jista’ jammonta ghal zball f'wiehed jew fl-iehor, l-awturi ***Beatson u Matthews*** *(ara* ***Administrative Law, Cases and Materials,*** *- Oxford, 2nd Ed. 1989, p 113) jistqarru li:*

"The important distinction between errors of law and of fact can be very fine and, as has been seen, the cases do not adopt a consistent position on the correct method of making it".

Illi ferm interessanti *‘a proposito’* hija wahda mir-rakkomandazzjonijiet li saret fir-***"Report of the Committee on Administrative Tribunals and Enquiries"*** tal-1957, maghruf ahjar bhala *"****The Franks Report****"* fir-Renju Unit (Cmnd. 218 (1957) fejn intqal *inter alia* hekk:-

“We are firmly of the opinion that all decisions of tribunals should be subject to review by the courts on point of law. This review could be obtained either by proceedings for certiorari or by appeal. If, as we recommend, tribunals

are compelled to give full reasons for their decisions any error of law in such a decision would subject the decision to quashing by order of certiorari in England, and it is now clear that the fact that the decision of the tribunal may be expressed in the statute as 'final' does not oust jurisdiction ... Moreover, an application to quash a decision on this ground is quite different from an appeal on a point of law".

"In the former case the Court can only quash the decision, while in the latter case the court may substitute, or in effect substitute, its own decision ... In the latter case the Court can in addition look at the notes of the evidence given before the tribunal if the point of law is whether there was evidence on which the tribunal could in law have arrived at its decision. An appeal on a point of law is therefore wider in scope. For all these reasons we recommend that review by the courts of decisions of tribunals should in general be provided by making the decisions subject to appeal on points of law...".

Illi l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fil-kawza fl-ismijiet **"Jack Galea vs Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (Appell Numru 213/99) deciza fid-19 ta' Novembru 2001 dwar l-istess imsemmi **artikolu 15 (2)** irreteniet li:-

"Din id-dispozizzjoni tal-ligi tistabbilixxi l-gurisdizzjoni limitatissima moghtija lil din il-Qorti biex tirrevedi decizjonijiet tal-Bord. … ghall-kompletezza, din il-Qorti sejra tillimita ruhha biex tirriproduci silta mis-sentenza taghha moghtija fil-kawza taghha ***"Emanuel Mifsud vs Awtorita' ta' l-Ippjanar"*** *fil-31 ta' Mejju 1996 fejn gie espressament ritenut li din il-Qorti:-*

"Tista' tirrevedi biss kwistjonijiet dwar punti ta' dritt li jkunu decizi mill-Bord. Dan ifisser li ma hemmx appell fuq kwistjonijiet ta' fatt, fuq kwistjonijiet ta' apprezzament ta' provi. Ma hemmx dritt ta' appell anqas fuq punti ta' ligi sakemm dawn ma jkunux espressament decizi fid-decizjoni appellata."

Illi fil-kawza fl-ismijiet **“Joseph Mifsud vs Il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp”** (App. Nru. 31A/96) deciza mill-istess Onorabbli Qorti ta’ l-Appell fit-30 ta' Mejju 1997 intqal illi:-

*“Irid jinghad li l-gurisdizzjoni ta' din il-Qorti, kif konferita bis-sahha tas-**subartikolu (2) ta’ l-artikolu 15 tal-imsemmi Att 1 ta' l-1992**, hija wahda limitata hafna. Dan billi din il-Qorti, meta tisma' appelli mid-decizjonijiet tal-Bord ta' Appell, tissindika l-istess decizjonijiet unikament dwar punti ta' ligi li jkunu gew trattati u decizi fl-istess decizjoni”.*

Illi *inoltre* fil-kawza fl-ismijiet **“Joseph Mifsud vs Il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp”** *supra* citata, inghad:-

“Illi dan billi l-Bord, fid-decizjoni appellata, illimita ruhu ghall-interpretazzjoni tal-Policies fil-Pjan Strutturali u applikahom ghall-kaz partikolari. Tali nterpretazzjoni u applikazzjoni jispettaw, skond il-ligi, lill-Bord ta' l-Appell u din il-Qorti m'ghandhiex il-gurisdizzjoni li tissindikahom jew tiddisturbahom, sakemm ma jkunx jidher car illi d-decizjoni hija manifestament ingusta minhabba applikazzjoni hazina tal-ligi, kif enuncjata fl-istess decizjoni”.

Illi din il-Qorti kif presjeduta sostniet fis-sentenza **“Alexander Busuttil vs Il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta’ l-Izvilupp”** (A.C.I. (RCP) - 11 ta’ Novembru, 2002 - App 14/01/RCP) *“li decizjonijiet tal-Bord ta’ l-Appell Dwar l-Ippjanar jistghu jigu impunjati quddiem il-Qrati Ordinarji, fil-kazijiet kongruwi, per ezempju, fl-ipotezi li l-Bord wettaq xi ingustizzja manifesta billi jkun naqas li josserva xi principju tal-gustizzja naturali. Kwistjonijiet bhal dawn, pero', ma jidhlux fil-gurisdizzjoni ta' din il-Qorti skond l-imsemmija dispozizzjoni.”*

Illi fil-kawza fl-ismijiet **“Tony Zahra vs Il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta’ l-Izvilupp”** (Appell Nru. 54A/97) deciza fis-6 ta’ Mejju 1998 intqal illi:-

"… anke kieku fl-ipotesi li dawn il-fatturi ma gewx espressament imsemmija fid-decizjoni appellata u/jew ma gewx kummentati mill-Bord, xorta wahda ma jkunx hemm il-possibbilta' ta' aditu b'success lil din il-Qorti. Dan billi l-ligi taghti d-dritt ta' appell biss u b'mod tassattiv, fuq punt ta' ligi li jkun gie deciz mill-Bord."

Illi konsegwentement mal-premess din il-Qorti fil-kawza fl-ismijiet **"Joseph Attard vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp"** (A.C. (RCP) 28 ta' Ottubru 2002) sostniet li hija *"qieghda taghmel din l-osservazzjoni ghaliex kif inghad aktar 'il fuq il-gurisdizzjoni ta' din l-Qorti, f'appelli bhal dawn cjoe' taht l-Att Numru 1 tal-1992 konsegwentement hija limitata hafna. Din il-Qorti m'ghandhiex is-setgha gurisdizzjonali li tirrevedi u tirrimedja ghal kwalunkwe mankanza, immaginata jew reali, li tkun esposta mill-parti aggravata minn decizjoni tal-Bord. Invece, din il-Qorti tista', u ghandha tintervjeni biss fil-kazijiet li jolqtu direttament xi punt ta' ligi li jkun gie espressament deciz mill-Bord. Evidentement l-aggravju li l-Bord naqas li jaghti d-debita konsiderazzjoni lil xi fatturi rilevanti jew anke li l-Bord ha in konsiderazzjoni xi fatti rrilevanti, ma jikkostitwixxux punt ta' dritt deciz mill-Bord u ghalhekk ma jaghtux lok ta' appell lil din il-Qorti taht il-ligi msemmija. Il-valutazzjoni, l-apprezzament u l-piz li jaghti l-Bord ghall-fatti tal-kaz jidhlu fid-diskrezzjoni tal-Bord, liema diskrezzjoni ma hijiex sindakabbli minn din il-Qorti f'appelli bhal dawn".*

"Illi dan necessarjament jimplika li l-uzu u t-twettiq ta' din d-diskrezzjoni da parti tal-Bord hija ferm aktar oneruza milli kieku l-ligi provdiet ghall-possibbilta' ta' sindakabbilta` fuq din il-materja. U billi huwa principju fondamentali tal-amministrazzjoni retta tal-gustizzja, li din mhux biss trid issir, izda trid tidher manifestament li qieghda ssir, isegwi li l-Bord ghandu jkun ferm geluz li jikkonsidra sewwa s-sottomissjonijiet kollha li jsirulu mill-partijiet u li jimmotiva sewwa d-decizjonijiet li jaghti anke fuq l-aspetti fattwali tal-kaz".

Illi kif intqal minn din l-istess Qorti:-

*“Jixraq li fl-ewwel lok tigi trattata u deciza l-eccezzjoni preliminari sottomessa mill-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar u cioe’ li l-appell odjern kien wiehed null peress li wiehed jista’ jappella minn decizjoni tal-Bord ta’ l-Appell ta’ l-Ippjanar biss fuq punti ta’ ligi decizi mill-Bord. L-Awtorita’ ghamlet referenza ghal sentenza moghtija minn din il-Qorti fil-31 ta’ Mejju, 1996 fil-kawza fl-ismijiet **“Emmanuel Mifsud versus L-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar”** fejn gie espressament ritenut li l-Qorti ta’ l-Appell :*

“tista’ tirrevedi biss kwistjonijiet dwar punti ta’ dritt li jkunu decizi mill-Bord. Dan ifisser li ma hemmx appell fuq kwistjonijiet ta’ fatt, fuq kwistjonijiet ta’ apprezzament ta’ provi. Ma hemmx dritt ta’ Appell lanqas fuq punti ta’ ligi sa kemm dawn ma jkunux espressament decizi fid-decizjoni appellata.”

“Din il-Qorti kellha okkazzjoni li tidhol u tinvestiga din l-eccezzjoni f’numru kbir hafna ta’ kawzi ricentement u ghalhekk, filwaqt li ssir espressa referenza ghal din il-gurisprudenza ricenti ta’ din il-Qorti, ma jidhriliex li ghandha tahli aktar hin biex tenfasizza il-gurisdizjoni limitata li din il-Qorti ghandha f’appelli statutorji bhal dawn minn decizjonijiet tal-Bord ta’ l-Appell dwar l-Ippjanar”.

Illi dan gie kkonfermat f’diversi sentenzi ta’ din il-Qorti kif attwalment presjeduta nkluzi **“Manwel Vella vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta’ l-Izvilupp”** (A.C. (RCP) 28 ta’ Ottubru 2002); **“Jason Zammit vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta’ l-Izvilupp”** (A.C. (RCP) 28 ta’ Ottubru 2002 - Appell Numru 8/2001); u **“Jason Zammit vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta’ l-Izvilupp”** (A.C. (RCP) 28 ta’ Ottubru 2002) – Appell Numru 9/2001 fost l-ohrajn.

Illi kif inghad fis-sentenza **“Claudia Taylor East vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta’ l-Izvilupp”** (A.I.C. (RCP) – 26 ta’ Mejju 2003 – Appell Nru 33/2001) dan ma jfissirx li l-appellant ma ghandux rimedji ohra, anke quddiem dawn il-Qrati, sabiex iressaq ‘il quddiem l-ilment tieghu fuq l-allegazzjonijiet minnu vantati, izda dan mhux necessarjament quddiem din il-Qorti bhala Qorti ta’ l-Appell minn punti ta’ dritt decizi mill-Bord ta’ l-Appell,

ghaliex l-ezami li trid u ghandha taghmel din il-Qorti huwa biss fl-ambitu ta’ dak provdut fl-**artikolu 15 (2) tal-Att I tal-1992**, u kull konsiderazzjoni ohra hija *“ultra vires”* ghal din l-istess Qorti.

Illi fil-kawza fl-ismijiet **“Anthony Borg vs L-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar”** deciza mill-Qorti ta’ l-Appell fl-24 ta’ April 1996 intqal illi:-

“Jista’ <u>biss</u> isir appell mill-<u>Bord ta’ l-Appell</u> dwar l-Ippjanar quddiem din il-Qorti <u>fuq punti ta’ ligi decizi mill-Bord</u>. Mhux biss hu eskluz kull appell fuq kwistjonijiet ta’ fatt decizi mill-Bord imma wkoll fuq punti ta’ ligi sakemm dawn ma jkunux gew <u>trattati</u> u <u>decizi</u> mill-Bord. U din il-kontestazzjoni ta’ ligi u decizjoni dwarha <u>trid tirrizulta fis-sentenza appellata</u>. Hu superfluwu li jigi nnotat illi l-appell hu minn decizjoni ta’ Bord ta’ Appell - Tribunal b’kompetenza specjali ta’ revizjoni ta’ decizjonijiet amministrattivi”.

“F’sistema gudizzjarju fejn mhux permess rikors ghat-tielet qorti ta’ appell, hu ghalhekk li hu biss konsentit bil-ligi appell lil din il-Qorti f’kazijiet fejn ikun allegat li jkun hemm applikazzjoni hazina tal-ligi mill-Bord <u>espressa fid-decizjoni minnu emessa</u>. Dan ifisser illi aktar minn funzjoni ta’ revizjoni fuq il-fatti in kawza, din il-Qorti ghandha allura, funzjoni ta’ sentinella biex tassigura li jigu osservati r-regoli tal-gustizzja naturali u l-osservanza tad-dispozizzjonijiet tal-ligi u tal-principji fiha enuncjati.”

Illi similarment, fil-kawza fl-ismijiet **“Francis Mugliett vs L-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar”** deciza mill-Qorti ta’ l-Appell fil-31 ta’ Mejju 1996, gie riaffermat il-principju li:-

“Skond il-ligi, din il-Qorti ghandha gurisdizzjoni li tissindika l-operat tal-Bord, biss u unikament in kwantu d-decizjoni jkun fiha punti ta’ dritt li gew konsidrati u decizi fl-istess decizjoni. Il-ligi ma taghtix appell fuq kwistjonijiet ta’ fatt decizi mill-Bord u lanqas ma hemm appell fuq punti ta’ ligi sakemm il-kwistjoni ta’ dritt ma tkunx giet dibattuta, trattata u definita fis-sentenza appellata. Fi kliem iehor, il-kwistjoni ta’ dritt li fuqha persuna aggravata tista’ tappella,

trid tkun diga' qamet bhala kontroversja quddiem il-Bord u l-Bord ikun ikkonsidraha u ppronunzja ruhu fuqha fis-sentenza tieghu."

Illi sentenza ohra li segwiet dan il-principju kienet **"Emanuel Mifsud vs Il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp"** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fil-31 ta' Mejju 1996 fejn gie kkonfermat b'termini precizi li:-

"L-artikolu 15 (2) ta' l-Att I ta' l-1992 dwar l-Ippjanar ta' l-Izvilupp, jipprovdi li:-

"Id-decizjonijiet tal-Bord ikunu finali hlief dwar punti ta' ligi decizi mill-Bord li minnhom hemm appell lill-Qorti ta' l-Appell".

"Illi johrog car minn ezami akkurat ta' din id-dispozizzjoni li l-gurisdizzjoni ta' din il-Qorti li tissindika l-operat tal-Bord imsemmi hija wahda ristretta ferm. Din il-Qorti tista' tirrevedi <u>*biss*</u> *kwistjonijiet dwar punti ta' dritt li jkunu decizi mill-Bord. Dan ifisser li m'hemmx appell fuq kwistjonijiet ta' fatt, fuq kwistjonijiet ta' apprezzament ta' provi. M'hemmx dritt ta' appell lanqas fuq punti ta' ligi sakemm dawn ma jkunux espressament decizi fid-decizjoni appellata. Is-semplici applikazzjoni ta' xi dispozizzjoni tal-ligi ghall-fatti li jkunu rrizultaw lill-Bord jew is-semplici enuncjazzjoni ta' xi dispozizzjoni lanqas ma jaghtu lok ghall-appell quddiem din il-Qorti. Biex l-appell ikun ammissibbli, il-kwistjoni trid tkun necessarjament dwar kwistjoni ta' dritt, li tkun qamet kontroversja dwarha, li tkun giet diskussa u elucidata fil-motivazzjoni u li tkun giet definita fid-decizjoni appellata".*

Illi ghalhekk, mehud in konsiderazzjoni dak li ghadu kif appena nghad hawn fuq, ma hemm l-ebda dubju li kif inghad fis-sentenza **"Jack Galea vs Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (Appell Numru 213/99 - deciza fid-19 ta' Novembru 2001) il-gurisdizzjoni ta' din il-Qorti hija limitata ghal revizjoni tad-decizjonijiet tal-Bord in kwantu biss fihom ikun hemm xi punt ta' ligi li jkun gie deciz mill-istess Bord.

Illi dan kollu huwa stabbilit fil-gurisprudenza nostrali u wiehed irid li dan fih innifsu ma huwiex kontestat mill-partijiet fil-kawza. Pero' dak li jrid jigi deciz f'din il-kawza huwa jekk l-aggravju ta' l-appellanti huwiex punt ta' dritt deciz mill-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar u dan fejn l-appellant odjern qed jallega li fid-decizjoni tieghu l-Bord ta' l-Appell applika ligi hazin ghaliex sostna li fil-kaz in ezami kellu japplika l-*"policies fis-sehh fil-mument meta ttiehdet id-decizjoni dwar l-applikazzjoni ghal zvilupp",* meta legalment kellu japplika l-principju stabbilit fis-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fl-ismijiet **"Godfrey Psaila vs l-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.C.) (JSP) 22 ta' April 1996).

'din il-Qorti tissottolinea li poter ta' revizjoni ta' l-Awtorita` fil-konfront ta' zvilupp li sar qabel il-bidu fis-sehh ta' l-Att Nru 1 tal-1992 huwa limitat u cirkoskritt bil-kliem tal-ligi stess ghal ezami jekk dak l-izvilupp ***huwiex jew le konformi mal-pjanijiet jew policies fis-sehh fi zmien li l-izvilupp ikun sar.'***

Illi din kienet applikazzjoni sabiex jigu sanzjonati estensjonijiet u emendi li saru fil-*penthouses* li kienu approvati bhala parti minn blokka akbar ta' bini maghrufa bhala Galileo Apartment No. 7 u 9 Ix-Xatt tas-Sliema, liema applikazzjoni kienet giet rifjutata fis-6 ta' Dicembru 2002 peress li ma kenitx konformi mal-Policy and Design Guidance 2000 paras 10.2 & 10.3 rigwardandi d-distanza ghall-*imposed setback at the back elevation* u anke ghaliex l-istess applikazzjoni lanqas ma inkludiet irregolaritajiet li hemm fuq il-post bhala tarag ghall-bejt tal-*penthouse* u *lift rooms,* u ta' l-ahhar anke kieku inkluzi jmorru kontra para. 10.3 (d) (e) u (f) u para. 10.2.

Illi apparti l-fatt jekk tali konsiderazzjonijiet legali mhumiex fihom innifishom korretti punt li ovvjament jekk taqa' l-ewwel eccezzjoni ta' l-appellat tigi trattata iktar 'l quddiem, din il-Qorti trid tiddeciedi jekk tali appell huwiex wiehed fil-kompetenza taghha skond l-**artikolu 15 (2) tal-Kap 356** fuq citat, *stante* li l-kompetenza kollha ta' din il-Qorti stess tiddependi fuq l-istess.

Illi jidher car mir-rikors ta’ l-appell li l-istess appellant qed isostni li giet applikata l-ligi hazin peress li qed isostni li r-regola li ghandha tapplika ghall-kaz in ezami hija li ladarba li *si tratta* dwar zvilupp li sehh qabel ma’ gie fis-sehh l-Att I tal-1992 mela allura l-istess Awtorita’ hija limitata sabiex tapplika ghall-istess applikazzjoni l-*policies* li kienu vigenti dak in-nhar li sehh l-izvilupp u mhux il-*policies* vigenti meta saret u kienet qed tigi ezaminata l-applikazzjoni; f’dan il-kuntest huwa ghamel riferenza ghas-sentenza minnu citata ta’ **“Godfrey Psaila vs L-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar”** (A.C. (JSP) (CAA) (JDC) tat-22 ta’ April 1996).

Illi fid-decizjoni taghha ta’ l-24 ta’ Settembru 2003, il-Bord ta’ l-Appell dwar l-Ippjanar kien iddecieda li l-*policies* applikabbli kienu dawk li huma vigenti fil-mument meta ttiehdet l-istess decizjoni u saret riferenza ghal diversi sentenzi minn din il-Qorti nkluzi dawk ta’ **“Charles Demicoli vs l-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar”** (A.I.C. 27 ta’ Jannar 2003) u dik mill-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell fl-ismijiet **“Joseph Cassar vs l-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar”** (A.C. 31 ta’ Mejju 2002, u dan wara li kkonstata wkoll li s-sentenza fuq indikata ta’ **“Godfrey Psaila vs L-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar”** ma kellha x’taqsam xejn mal-mertu ta’ l-appell quddiema.

Illi b’sentenza finali ta’ l-20 ta’ April l-appell ta’ l-applikant gie michud peress li gie kkonstatat li l-*penthouses* ma kienux gew irtirati b’erba’ metri minn wara u b’erba’ metri minn quddiem skond il-permess approvat PB3287/88 ghall- bini *de quo* konsistenti f’seba’ sulari u livell ta’ *penthouse*, u gie sostnut ukoll li l-istess zvilupp kif ezisenti kien inacettabbli ghaliex imur kontra l-*policies SET 8, BEN 4, u BEN 2.* Il-Bord ezamina wkoll zviluppi ohra li rrefera ghalihom l-applikant u ma rax rilevanza ghall-kaz in ezami; sabet ukoll li kien hemm zvilupp illegali ta’ tronob tat-tarag, *lift room*, u l-uzu f’livell fuq il-livell ta’ *penthouse*, u li dawn lanqas kienu nzkluzi fl-applikazzjoni li kien hemm quddiemu; dan apparti li l-istess zvilupp dwar penthouses ma kienx konformi ma’ *policy* 10.3 (c) tal-Policy & Design Guidance ghal dak li hija *setback* kif indikat f’pagna 10 ta’ l-istess decizjoni.

Illi f'dan il-kuntest kollu din il-Qorti thoss li dan huwa punt ta' dritt li din il-Qorti ghandha l-kompetenza li tiddeciedi u dan peress li huwa manifest li l-imsemmi aggravju jittratta dwar applikazzjoni ta' ligi ghall-kaz in ezami u cjoe' liema huma dawk il-*policies* li ghandhom japplikaw ghall-izvilupp in kwistjoni kif rapprezentat fl-applikzzjoni odjerna ta' sanzjonar ta' struttura li giet mibnija qabel l-Att 1 tan-1992.

Illi ghalhekk dan l-appell huwa permessibbli taht id-dispozizzjoni ta' l-**artikolu 15 (2) tal-Kap 356,** u jonqos ghalhekk li jigi trattat jekk issa l-aggravju huwiex legalment fondat u din il-Qorti wara li ezaminat il-kaz thoss li l-aggravju ta' l-appellant ghandu jigi michud.

Illi fil-fatt l-istess appellanti qed jibbaza l-aggravju tieghu fuq dak li jallega li tghid is-sentenza **"Godfrey Psaila vs L-Awtorita' ta' l-Ippjanar",** izda din il-Qorti wara li ezaminat is-sentenza hemm citata thoss li kif sew iddecieda l-istess Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar, kif issottomettiet l-Awtorita' appellata tali sentenza ma ghandha x'taqsam xejn mal-kaz in ezami u dan peress li dik il-kawza kienet qed titratta dwar hrug ta' Avviz tat-Twettiq ghal zvilupp li sar qabel gie fis-sehh dan l-Att, u fejn irrizulta li fil-fatt l-Awtoritajiet dak in-nhar kompetenti kienu gja fil-1986 irtiraw kull oggezzjoni ghall-izvilupp li kien gja sehh, u allura l-istess Qorti kienet sabet li l-izvilupp ma kienx baqa' wiehed illegali, la dak iz-zmien u allura lanqas dakinhar li hareg l-Avviz tat-Twettieq fin-1993, u allura l-iskrittura kienet saret skond il-ligi u permessi ta' meta saret.

Illi l-kaz odjern ma ghandu x'jaqsam xejn ma dan u certament ma jittrattax dwar Avviz ta' Twettiq u lanqas remotament ma jaqa' taht il-parametri ta' l-**artikolu 51 tal-Kap 356.** Infatti l-istess kaz odjern jittratta dwar applikazzjoni sabiex tissana zvilupp li, kontrarjament ghall- kaz citat, huwa zvilupp li ma sarx skond il-permessi mahruga, tant li din hija applikazzjoni sanatorja ghaliex tali zvilupp li ghalih saret l-applikazzjoni ma sarx skond il-permessi mahruga lilu numru PB 3287/88, u dan huwa ammess mill-istess applikant, ghaliex kieku lanqas biss

saret din l-applikazzjoni; mhux hekk biss izda jirrizulta bhala fatt ukoll li din ma kenitx l-unika haga li kienet in vjolazzjoni tal-permessi li jkopru l-istess binja u *penthouses* partikolari, kif wiehed facilment jista' jikkonstata kemm f'din is-sentenza u iktar u iktar miz-zewg decizjonijiet tal-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar fil-kaz fl-ismijiet premessi, deciz kemm fl-24 ta' Settembru 2003 u kif ukoll fl-20 ta' April 2005 u certament li l-istess decizjonijiet gew decizi legalment b'mod korrett ghaliex il-ligi u l-*policies* applikabbli ghall-kaz ta' zvilupp huma dawk ezistenti fil-mument meta tigi deciza l-applikazzjoni. Hawn il-Qorti tikkonferma dak li gie deciz fil-kaz fl-ismijiet **"Charles Demicoli vs l-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.I.C. (RCP) 27 ta' Jannar 2003) u wkoll fis-sentenzi **"Emanuel Vella vs l-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.I.C. (RCP) 17 ta' Frar 2003); **"Andrew Mangion vs Kummissjoni ghall-Kontrol ta' l-Izvilupp"** (A.I.C. (RCP) 27 ta' Ottubru 2003) u **"Gozo Consolidated Building Contractors Limited vs Il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvlupp"** (A.I.C. (RCP) 26 ta' Mejju 2004) u **"Michael Axisa vs Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar"** A.I.C. (RCP) 24 ta' Gunju 2004).

Illi ghall-grazzja ta' l-argument jinghad ukoll li bhala fatt jirrizulta wkoll li l-izvilupp propost fl-imsemmija applikazzjoni lanqas sar abbazi tal-permessi li hargu ghall- istess binja u fil-fatt tali zvilupp mhux kopert bil-permessi relattivi li l-istess applikant ghandu f'idejh; mhux hekk biss izda kif jinghad fl-istess decizjoni hemm zviluppi ohra mhux koperti fl-istess applikazzjoni llum mertu ta' dan l-appell, li mhux konformi ma' l-istess permessi tal-bini approvata ghall-kaz in ezami, u dan jinsabu elenkati fl-istess decizjonijiet ta' l-istess Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar, u din il-Qorti ghamlet riferenza ghall-istess fis-sentenza taghha, u hawn ukoll il-kaz huwa differenti sew mill-kaz citat mill-appellanti f'dan l-appell u fis-sottomissjonijiet tieghu quddiem l-istess Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar.

Illi ghalhekk l-appell interpost mill-appellant qed jigi michud *stante* li huwa legalment infondat ghar-ragunijiet kollha fuq premessi.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tilqa' t-tielet u r-raba' u l-hames paragrafi fir-risposta ta' l-appell ta' l-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar inkwantu l-istess hija kompatibbli ma' dak hawn deciz u dan fir-risposta taghha ta' l-appell datata 29 ta' Settembru 2005, **tichad l-appell interpost mill-appellant Gordon Mizzi ghan-nom ta' Galileo Limited skond ir-rikors ta' l-appell tieghu tal-5 ta' Mejju 2005** *stante* li huwa nfondat legalment kif fuq premess u b'hekk tikkonferma d-decizjonijiet moghtija mill-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar fl-ismijiet **"Gordon Mizzi ghan-nom ta' Galileo Limited vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp"** datati 24 ta' Settembru 2003 u 20 ta' April 2005.

Illi l-ispejjez ta' din id-decizjoni jibqghu a karigu ta' l-appellant Gordon Mizzi ghan-nom ta' Galileo Limited.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------